

..... „sloop een gestalte door een der nauwe, vuile sloppen.“

Het rose gezichtje had iets buitengewoon aantrekkelijks.

Het mondje was half geopend en de groote ernstige kinderoogen volgden met spannenden blik de aanwijzingen van het grootere meisje, dat de figuren trachtte te verklaren op de bontgekleurde plaatjes, de eenige versiering van het kleine kerstboompje, dat midden op de tafel stond.

Het was voor het kleinste kind als het wonder van een sprookje.

Het grootere meisje verklaarde op kinderlijke wijze de betekenis van wat zij meende, dat de plaatjes voorstelden. De herders, de wacht houdende bij hunne kudde, door de zwijgende sterren bewaakt, door God tot waardige bezoekers gemaakt van Bethlehem's stal, waarin sluimert „de Heiland aller volken“. Het Engelenkoor, welks heilige zangen het zwijgen der aarde verbreken door de muziek des Hemels.

Bethlehem, de nederige plek van 's Heilands geboorte te midden der zorgeloze, bezige wereld, onbewust van het nieuwe leven, dat haar tot zegen wil worden.

De wijzen uit het verre Oosten met hun karavaanpracht, in één zielsbegeeren met de herders, met hetzelfde doel als dezen op weg naar Juda's stede om te buigen voor „het Licht uit de Hoogte“, opgegaan over degenen, die in duisternis wandelen en zitten in de schaduwen des doods.

De bange, gevaarlijke vlucht naar Egypte, de wreede Herodes in tegenstelling met de lieflijke moeder des Heeren Maria en het heilige Kind, aan wiens Kindervoeten zegen ontspruit, van wiens Kinderhanden genade nederdruppelt.

't Werd alles met een bekoorlijken eenvoud verhaald, die de hoogste kunst te boven gaat.

De verrukking, die uit de groote kinderoogen straalde, waarmee het kleine meisje haar jonge onderwijzeres aankeek, bewees, dat haar jeugdig hartje begon te ontluiken voor de dingen, die niet zijn van deze aarde.

Daar de deur van het vertrekje niet geheel gesloten was, had de man woord voor woord kunnen verstaan.

Zwijgend bleef hij nog een poos voor zich uitstaren, toen kwam er een einde aan zijn voorgewende, uiterlijke kalmte. Zijn hand greep den deurknop, hield dezen een oogenblik krampachtig omkneld, toen stiet hij de deur wijd open en stond opeens voor de beide kinderen.

Het groote meisje deinsde verschrikt achteruit, het kleine kind daarentegen keek met haar heldere vraagooenen den man onbevreesd aan, stak zelfs een handje naar hem uit en toonde hem het kerstboompje.

De man vatte even het handje en maakte een beweging om het kind in zijn armen te nemen, daarna bedwong hij zich met geweld.

„Waar is d'r moeder?“ was zijn norsche vraag aan het oudere meisje.

Het kind keek met een paar angstige oogen naar den vreemden indringer.

„De juffrouw is naar de kerk“, stotterde ze, „ik moest zoolang op Liesje passen, tot ze terug kwam, dan gaan we het boompje aansteken en kerstfeest vieren, heeft de juffrouw gezegd.“

„Nog niets verbeterd“, bromde de man voor zich heen, „zorgeloos als altijd.“

„Ik mag altijd op Liesje passen als haar moeder naaiwerk wegbrengt“, waagde het

meisje nog eens.

Ze voelde een vage onrust in de tegenwoordigheid van dien vreemden man; 't was of ze hem haar aanwezigheid hier behoorde te verklaren.

„Mijn moeder woont hier vlak naast, ze komt dadelijk ook“, voegde ze er verontschuldigd bij.

„Niet meer noodig“, zei de man kort, „ik neem Liesje mee.“

„Och, doe dat niet mijnheer“, smeekend hief het meisje de handen naar hem op, „dan is Liesje weg als de juffrouw terugkomt, en ik moet op haar passen.“

Schreiend verborg ze haar gezichtje in de handen.

„Kom, houd je stil“, zei de man ruw, met een boog hij zich over het kleine kind en fluisterde het iets toe.

Blij lachend keek ze naar hem op. Plotseeling leek het of deze zonnige glimlach het kille hart van den man één oogenblik omkoesterde.

„Zie je wel, dat ze niet bang voor me is?“ triomfeerde hij tot het schreiende meisje.

„Ik zal haar geen kwaad doen“, stelde hij haar gerust; tegelijkertijd nam hij een doek van een spijker aan den muur en wikkelde het kind daarin met een teederheid, die het groote meisje verbaasd naar hem deed kijken, terwijl ze haar tranen droogde.

't Kind sloeg de armpjes vertrouwelijk om zijn hals toen de man haar in zijn armen nam en de deur wilde uitgaan.

„Ga niet mee, Liesje, ga niet!“ gilte het oudere meisje nu, „'t is een stoute man, hij wil je kwaad doen!“ en zij versperde den man den weg.

Dreigend hief deze den arm op.

„Als je nog een kik geeft, dan sla ik je dood.“

Woest stiet hij het meisje van zich af, wierp een geldstuk op de tafel met de woorden: „Daar, dat is voor jou en vertel haar moeder, dat ze blij mag zijn, dat ik het kind heb weggehaald; ze is geen kind waard.“

Met een harden slag trok hij de deur achter zich dicht en stommelde de donkere trap af.

Het meisje keek een poos met verwilderd gelaat naar de gesloten deur; ze durfde zich nauwelijks bewegen uit angst, dat de man terug zou komen en zijn bedreiging ten uitvoer brengen.

Toen was ze met één sprong bij de tafel, greep gretig naar het geldstuk en holde de deur uit om haar moeder te roepen.

Intusschen was de man reeds in de duisternis verdwenen.

Toen hij zich ten laatste uit het warnet van stegen en sloppen had losgemaakt, matigde hij zijn pas en keek eens onder het licht van een lantaarn naar het kind, dat in zijn arm in slaap was gevallen.

Hij drukte een kus op het lieve gezichtje en trok den doek wat dichter om haar heen.

„Ziezo“, mompelde hij, „nu ben je weer van mij, Liesje, ze kan lang wachten vóór ze je terug krijgt“, en er kwam een grimmige uitdrukking in zijn oogen.

„Moeke“, droomde het kind hardop, opende even de oogen en glimlachte tegen den man, toen sliep het weer in.

„'t Wordt tijd, dat ze haar moeder vergeet, werd er een oogenblik een teedere snaar in zijn ziel aangeraakt, toen sloten zijn lippen zich weer tot een harde lijn.

„'t Wordt tijd, dat ze haar moeder vergeet, 'k heb al veel te lang gewacht, dacht hij bitter. Schuw keek hij om zich heen en begon wat vlugger te loopen. Hij bevond zich nu in een

„Het kind van Bethlehem“

Kerstnovelle, door W. H. Tuinstra—Temminck

Op een vorstigen kerstavond toen de sterren fel en scherp schitterden en de volle maan schaduwen wierp over de groote stad met haar rusteloos, deinend leven, sloop een gebogen gestalte door één der nauwe, vuile sloppen. Eén oogenblik scheen het of dit oord der ellende werd opgeheven in het stralend licht om een korte stonde te deelen in zijn luister. Steeds sneller en sneller gleed de sluipende gedaante langs de morsige huizen, die een schijn van onwerkelijkheid hadden in het witte maanlicht.

Tastend en struikelend vond de man eindelijk zijn weg naar een verdoken winkelje, waarnaast een donkere trap omhoog spookte. Behoedzaam zette hij zijn voeten op de afgesleten treden, waarlangs de duisternis scheen op te kruipen en langzaam de geheimzinnige gestalte deed vervagen.

Een kromming aan de trap bracht het gelaat van den man plotseling op gelijke hoogte met een klein raam.

Haastig boog hij zich voorover en tuurde naar binnen.

Het licht uit het vertrekje viel thans op hem en toonde een bleek gelaat met harde trekken en vastgesloten lippen. Hij zag er mager en verwaarloosd uit, er was een eigenaardige raadselachtige uitdrukking in zijn speurende oogen.

Eensklaps was het of de man een wondere gedaantewisseling onderging. De zoekende uitdagende uitdrukking op zijn gelaat verdween, zijn trekken ontspanden zich, een zacht licht kwam in zijn oogen. Zijn blik vestigde zich op het aardige tafereeltje in het armoedig, doch zindelijk kamertje, waar een spaarzaam vuurtje brandde en een petroleumlampje een schemerachtig licht verspreide over de karige meubels.

Op den stoel vóór de tafel zat een ongeveer driejarig meisje.

Ze was van een frischheid en fijnheid, die men in deze armelijke omgeving tenaauwerdood gezocht zou hebben.

Haar blanke halsje kwam recht als de stengel eener bloem uit het blauwe jurkje.

breede straat met net uitzierende huizen voor welker ramen hier en daar een kerstboom brandde. Hij zag de vrolijke gezinnen, om den boom, het tintelend licht der brandende kaarsen wierp een feestelijk schijnsel over de straat.

Liesje sliep nog altijd, ze werd zwaar in zijn armen.

Vermoeid zette hij zich op een stoep en drukte het kind dichter tegen zich aan.

In zijn onmiddellijke nabijheid luidde een kerkklok.

Gansch de samenleving stond stil van haar jachten en zweogen voor twee geheele dagen als gebod een opgestoken hand stilte en rust.

„Waarom?” vroeg de man zich somber af.

„Om de Majesteit van het Kind van Bethlehem”, fluisterde een stem hem in.

Ongeduldig trok hij de schouders op. Wat ging dit Kind, dat al zooveel eeuwen geleden was geboren, hem aan! Het kind, dat hij in de armen droeg was hem oneindig kostbaarder. Voor dit kind zou hij kunnen sterven, want 't was immers van hem!

Ja, van hem, maar ook van de moeder, sprak zijn geweten en hij had het van haar geroofd.

Van de moeder, hm, wat voor een moeder! Ze had immers bewezen geen kind waard te zijn!

Onwillekeurig verzonk hij in droef gepeins en dacht hij aan het vorige jaar om dezen tijd toen hij met zijn jonge vrouw woonde in het aardige huisje aan de spoorbaan, waar hij spoorwachter was. Ze hadden toen twee kinderen, een jongetje van vijf en het kleine meisje, dat hij thans in zijn armen hield, dat toen twee jaar telde.

Op den avond vóór Kerstmis was het vreeselijke ongeluk gebeurd.

Zijn zootje stak juist de rails over toen de sneltrein in razende vaart voorbij kwam; de machinist had geen tijd meer om te remmen, zoodat het kind door den trein gegrepen werd en op slag dood was.

Hij huiverde nog als hij er aan dacht, hoe hij zijn vrouw had beschuldigd van moord, omdat zij niet beter op het kind gepast had, ofschoon hij heel goed wist, dat niemand het ongeluk op dat oogenblik had kunnen voorkomen.

De arme vrouw was kort daarop ernstig

„Zijn zootje stak de rails over.”

ziek geworden, zoodat de dokter vreesde voor haar behoud. Doch God had haar weder opgericht, hoewel er geen enkel gebed van den man gedurende haar ziekte ten hemel was opgestegen. Zelfs toen zij weder hersteld was bleef hij ruw en harteloos tegen haar. Ook zijn dochtertje was hem onverschillig geworden.

De arme moeder, die dacht, dat zij voor goed de liefde van haar man had verloren en zijn verwijten en ruwheid niet langer verdragen kon, was op een avond het huis ontvlucht, haar dochtertje met zich nemend naar de groote stad, waar zij werk hoopte te vinden. Dagen en nachten had zij geploeterd om haar kind en zich zelf voor honger te bewaren en 't was een wonder, hoe het kleine meisje in dat benauwde sloopje zong en jubelde als een vrolijk vogeltje in een bloementuintje. Doch niemand zou in de gebogen vrouw met het bleeke gelaat en de droeve oogen het fleurige vrouwtje van weleer herkend hebben.

De man, alleen achtergebleven in zijn huisje, tusschen de duinen, bracht zijn leven in vereenzaming door. Er kwamen oogenblikken van knagend verdriet, die zijn ziel verteerden; ondanks zich zelf voelde hij heimwee in zijn hart naar vrouw en kind. Ten slotte was het of een geheime macht er hem toe dreef de schuilplaats van zijn vrouw op te gaan zoeken, doch vergeven zou hij haar niet, op leven en dood echter zou hij vechten om zijn dochtertje machtig te worden, voor wie hij weder liefde voelde ontluiken in zijn bijkans versteende hart.

Na lang zoeken had hij eindelijk de arme-lijke woning van vrouw en kind ontdekt. 't Was de Kerstavond, dien hij uitgekozen had om zijn lang gekoesterd snoed plan te volvoeren. Inderdaad, 't was hem maar al te wel gelukt.

Hier zat hij dan op een kouden stoep, met het kind in zijn armen, met haat in het hart op dezen stillen heiligen avond, zoo vol luister, zoo vol zaligheid, als het menschenhart moet trillen van bevend verlangen naar Bethlehem's kribbe, omdat daar sluimert „het Kind”, naar Hetwelk toch zoovele eeuwen hebben uitgezien om redding en verlossing uit zonde en ellende.

Hij werd gestoord in zijn gemijmer doordat het kleine meisje plotseling wakker werd.

„Moeke, ik wil naar Moeke”, klonk het bedroefd.

Driftig keerde de man zich naar het kind, doch de droeve uitdrukking in de kinderoogen stemde hem op eens weer zacht en teeder.

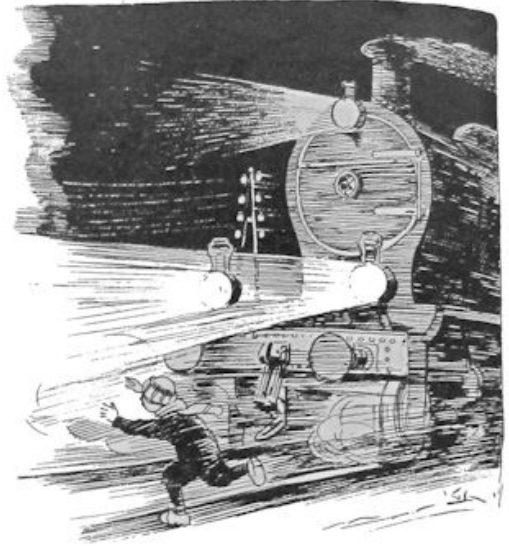
„Je gaat met vader naar huis”, suste hij. „Kom, 't wordt koud, je kunt nu wel lopen, is 't niet?”

Hij trok den doek om haar hoofdje en schouders en nam het kleine meisje bij de hand.

Haastig gingen ze, het meisje tegen den man zich aandrukkend, verder.

Opeens stak het kind haar handje in de hoogte.

„Hoor, muziek”, fluisterde ze; blij verrast keek ze op naar de hooge, verlichte ramen der groote kerk, waaruit

weeke, zachte orgeltonen tot hen doordrongen.

De man bleef staan en luisterde met gespannen aandacht.

„Liesje wil naar de muziek”, zei het kind.

Weer was het of een onzichtbare macht hem drong het kind te volgen, dat hem meetroonde naar de geopeude deur.

De man en het kind traden binnen juist toen het orgel ophield te jubelen.

Achter in de kerk zette de man zich neer, het kind naast zich, dat met groote verwonderde oogen rondkeek.

Als van heel uit de verte kwam de stem van den prediker, die tot tekst had gekozen: „Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven.”

De man zat stil neergebogen, met stokken- den adem te luisteren.

't Was of de sfeer des Hemels om hem was, of Engelenwiekslag hem omruischte.

„Het Kind van Bethlehem”, wil heden Zijn troon opslaan in uw leven, in uw ziel, klonk het van den kansel.

Door Hem komt God tot ons, in het offer van Zijn Zoon, die, zoo wij in dien Zoon gelooven, het leven van heilige liefde in ons werken wil, een liefde, die vergeeft en geneest.

Vergeeft en geneest, zong het in de ooren van den eigenzinnigen, hoogmoedigen mensch, die daar als een geslagen en gebroken man in wanhoop was gaan zitten, doch thans het kloppen hoorde aan de poort van zijn hart.

Langzaam zag hij het licht dagen na maanden van duisternis.

Hij gevoelde het: de liefde tot zijn vrouw was niet dood, kon niet sterven, want ze was echt geweest.

Het was God, Die in zijn hart dit wonder der liefde had ontstoken.

Het „Kind van Bethlehem” was hem verschenen op den weg, opdat hij weder ziende en van den Heiligen Geest vervuld zou worden.

Doch thans kwam hij ook tot het volle besef van zijn zondig gedrag tegenover vrouw en kind en peilde hij de wreedheid ervan.

Hij kreunde.

Was zijn zonde niet te groot, dan dat hem, eigengerechtigden wreedaard, vergiffenis zou worden geschonken?

En wederom klonk de stem van den prediker:

„Als je nog een kík geeft, sla ik je dood.”

..... volgde hij het kind, dat hem meetrok."

waren de grootste gaven, die „het Kind van Bethlehem” bracht aan een arme wereld, dus ook aan hem!

Zijn hart tintelde en zong van geluk. Hij merkte niet eens, dat de menschen de kerk uitstroonden.

Het kleine meisje echter liet zich plotseling van de bank glijden en hij hoorde haar roepen: „Moeke, daar is Moeke!”

Verschrikt keek hij óp. Wit vervaard zag hij het gezicht eener vrouw door een opening tusschen de menschen.

Hij kon een kreet niet onderdrukken. Was dat zijn vrouw? Die door smart geknakte gestalte, doodvermoeid, achteroverleunend tegen den muur?

Het voorhoofd pijnlijk tezamen getrokken, bleef ze verschrikt staren naar haar man, dien ze terstond herkend had. Als van een opgejaagde hinde stonden haar oogen angstig groot en open de hijgende mond.

Toen trachtte ze door de mensenmassa heen te ontsnappen, het kind met zich meetrokkend. Doch de man was haar te vlug af; buiten haalde hij haar in en heesch klonk zijn stem toen hij de woorden uitstootte:

„Marie, Marie, ga niet weg, wacht toch even!”

Door den klank zijner stem gerustgesteld, bleef de vrouw staan en keerde het hoofd om.

„Wees niet bang meer voor me, Marie”, smeekte hij. Toen ziende, dat zij wankelde, sloeg hij een arm om haar heen en trok haar naast zich op een bank in de nabijheid.

De vrouw lag doodstil, als gebroken, in zijn arm. 't Was te veel voor haar, na maanden van ballingschap, eenzaamheid en verlatenheid, op eens terug in de veilige armen van hem, dien ze nog steeds liefhad.

„Toe, Liesje, vraag aan Moeke of ze vader vergeven wil”, snikte de man als een klein kind.

„Moeke slaapt”, zei het meisje met verwondering in haar oogen.

Zoodra de moeder de stem van haar kind hoorde, herwon ze zich en richtte zich op. Ze keek haar man aan, doch kon niets zeggen; dit was ook onnoodig, want in haar oogen las hij, dat zij hem vergeven had.

Toen keken ze beiden naar hun kleine meisje. Met een blijden glimlach zag het naar hen op en in dien glimlach vonden deze menschen elkaar voor altijd terug.

Eindelijk stond de man op. „Kom, Liesje, Moeke en jij gaan weer met Vader naar huis.”

„Naar huis!” Hoe heerlijk klonk dat woord de moede vrouw in de ooren.

Nooit meer naar dat donkere slop, maar naar hun huisje buiten; ze rook weer de geuren van zee en duin.

Zoo bracht de man zijn vrouw en kind weer naar huis om samen een nieuw leven te beginnen en de geboorte te vieren van „het Kind in Bethlehems kribbe”, dat voortaan een eerste plaats in hun leven zou innemen met al het nieuwe, dat het aanbrengt en daarnaast, hoog opgericht: „het Kruis van Golgotha”, met al het oude, dat er aan sterft.

„De zonden van ons, zwakke menschen, zijn niets in vergelijking met de oneindige diepte van Gods genade. Aan Gods rechterhand staat als Middelaar het Kind van Bethlehem, dat pleit voor den berouwvollen zondaar.”

O, zaligheid! het klonk als een kreet van verlossing door hem heen, nu had hij de zekerheid, dat hem vergiffenis was geschonken.

De stem, die hem de boodschap van genade en vergeving had gebracht, hield op. Het orgel begon weer te spelen.

Als een triumflieder was voor hem het lied, dat de gemeente staande aanhief:

„Wat heil, een Kind is ons geboren,
Een Zoon gegeven door Uw kracht,
De heerschappij zal Hem behooren,
Zijn last is licht, Zijn juk is zacht,
Zijn Naam is wonderbaar, Zijn daden
Zijn wond'ren van genade alleen,
Hij doet ons, hoe met schuld beladen,
Verzoend voor 't oog des Vaders treën.”

Genade en verzoend waren de woorden, die de man met gretige ooren opving. Ze

„Moeke slaapt”, zei het meisje verwonderd.

De Herders

door
L. Loor—Goedhart

1
De sterren straalden tintelend schoon
In den Kerstnacht boven de velden,
Toen de engelen Gods op leederen toon
De zaligheid blijde vertelden.

2
Zij kwamen der wereld vermelden
De komst van des Vaders eenigen Zoon.
In 't harte der herders daar welden
Gevoelens van liefde en vrede, zoo schoon.

3
En toen ze de heilmare hooren,
Gaan met haaste ze naar 't Kindeke heen,
In aanbidding en blijdschap verloren,

4
En zij knielen neder in zalig genot
Voor Hem, Die op aarde geen plekske, geen
Plaats heeft — dan 't harte van God.